

CITA AL ROMEA

Amants de les arts escèniques i especialistes en audiències protagonitzen una trobada inèdita a Barcelona. El grup Focus impulsa la iniciativa.

El primer congrés d'espectadors dona la paraula al públic

MARTA CERVERA
Barcelona

Espectadors i espectadores de 28 països dels cinc continents protagonitzen des d'ahir el Primer Congrés Internacional d'Espectadors de Teatre, una iniciativa del *hub* de pensament i creativitat Afora-Focus que se celebra fins demà al Teatre Romea. Debats, propostes i experiències amb persones que disfruten de les arts escèniques serviran per «estrènyer encara més la inseparable relació entre l'escena i el públic», va dir Daniel Martínez de Obregón, president del Grup Focus en la inauguració.

«Trenta-sis anys d'experiència, la producció de 346 espectacles, la gestió de cinc teatres i gairebé 22 milions d'espectadors avalen el nostre interès en aquest congrés», va afegir. Aquesta trobada pionera compta amb 50 congressistes que connecten a través de la seva passió pel teatre i les arts escèniques. Hi ha 600 inscrits. Alguns el segueixen de manera presencial, altres des del metavers, com va recordar Pepe Zapata, actor i director de la comunitat cultural TRES, comissari de l'esdeveniment.

Natàlia Garriga, consellera de Cultura, i l'alcaldeessa Ada Colau, presents en la inauguració, van ressaltar la importància de la cita. «És un pas valent escoltar la platea. Res té sentit si no ho fem per la gent. T'inc ganes d'escoltar les vostres conclusions», va destacar Garriga. En el seu discurs de benvinguda, Colau va ressaltar la rellevància que «el teatre es revisi amb tots els seus protagonistes, un dels quals, imprescindible, és el públic».

Un món de paradoxes

A pensar el públic va ajudar la primera conferència, de l'australiana Katya Johanson, investigadora d'audiències i una de les quatre editores de *Routege companion to audiences and the performing arts*, espècie de Bíblia sobre públics i arts escèniques. Segons la seva opinió, el públic és un subjecte per investigar. «S'ha d'entendre qui són i què els motiva ser allà. El públic és divers i no sé si les companyies teatrals entenen que gran part no ve de la seva mateixa cultura». I una altra cosa que ha comprovat: «Els artistes amb més contacte amb la comunitat són aquells que tenen més èxit».

L'australiana Katya Johanson, durant la seva conferència, ahir.

Va deixar clar que parlar de públic és parlar de paradoxes, i en va enumerar algunes. La paradoxa ordinària extraordinària demostra, va dir, «que tots som públic, fins i tot sense anar al teatre. Des que naixem estem acostumats a tenir una audiència, els nostres pares, germans, família... La vida en el fons és pur teatre. És tan normal observar els altres que no ens n'adonem. Sí que ho percebem en ocasions extraordinàries com un casament o un enterrament, que, com el teatre, no són el mateix sense públic. «La soledat és no tenir públic ni formar-ne part. Ser públic i observar és un fet ordinari, igual que men-

jar. «Instintivament tots som espectadors des que naixem»

La paradoxa de la passivitat contraresta la idea de veure el teatre com un lloc on el públic només escolta i mira en silenci. «En realitat el públic d'una obra és molt més que un consumidor passiu». I va recordar una cita de l'enyorat director Peter Brook (1925-2022) on explicava que durant una funció «podia captar la qualitat del silenci i notar com es transformava com més gran era la connexió amb l'espectador». I a *La paradoxa del col·lectiu* contraposa la idea de formar part d'alguna cosa com a públic quan, alhora, som tots éssers individuals i únics. «L'audiència

no és un monòlit. És un col·lectiu que es reuneix i sent que forma part d'alguna cosa. Però cadascú té una experiència diferent», segons la seva situació, la seva història, el seu estatus o com li hagi anat el dia abans d'entrar al teatre.

També va posar en dubte la manera en què s'experimenten les arts escèniques amb *La paradoxa de l'atenció*. «Més enllà d'allò visual i oral, hem de donar importància al sentit del tacte, l'olor i el gust influeix, més enllà del visual i l'oral», va destacar abans de completar la seva explicació amb un breu vídeo d'*Imagined touch*, singular espectacle ideat i realitzat amb persones cegues i sordes. ■